

Omas gegen Rechts: 'Geen botox maar levenservaring'

[Achtergrond](#) - 15 oktober 2019 - Auteur: Lynn Stroo

In Duitsland zijn de 'Omas gegen rechts' een bekend fenomeen: ouderen die de straat op gaan om hun stem te laten horen. "Ze laten zien dat senioren niet zijn afgeschreven, maar juist een bijdrage kunnen leveren", zegt Adèle Atzert, die een lezing over de beweging organiseert in Amsterdam. Ze hoopt dat ook Nederlandse 'oma's' zich gaan roeren.

"Ik schrik ervan hoe goed opgeleide, gepensioneerde ouderen van mijn leeftijd zich in Nederland terugtrekken uit het maatschappelijke leven", zegt Atzert (1952) aan de telefoon. "Daar word ik triest van, omdat ik denk dat het anders kan." Ze heeft een avond over de Duitse protestbeweging Omas gegen Rechts georganiseerd in theater Perdu in Amsterdam op 19 oktober. Omas gegen Rechts verzet zich tegen rechts-populisme en rechts-extremisme en de opkomst van de AfD. "Ik woon al sinds 1981 in Nederland, maar kom regelmatig in Duitsland. Daar zie ik hoe de 'oma's' zich niet achter de geraniums laten verbannen. Ze schamen zich niet voor hun leeftijd, ze gebruiken juist hun levenservaring in plaats van botox."

Een vonk overbrengen

Omas gegen Rechts heeft in Duitsland [duizenden leden en ruim 100 lokale afdelingen](#), vertelt Gertrud Graf (1951) telefonisch. Ze is persvoorlichter van de Berlijnse afdeling en 'oma' van het eerste uur. "De beweging werd in 2017 in Oostenrijk opgericht om een vuist te maken tegen de rechtse regering. Het fenomeen sloeg in 2018 over naar Duitsland, waar we ons hardmaken tegen de AfD en alle andere vormen van verrechtsing." Graf is hoofdgast bij de lezing in Amsterdam. "Het zou mooi zijn als er een vonk overspringt en iemand geïnspireerd raakt ook zo'n beweging te beginnen."

'Rechts rukt op, het populisme groeit en mensenrechten staan onder druk. Juist onze generatie heeft iets te zeggen en iets door te geven'

De acties van de beweging, waar overigens ook veel opa's toe behoren, zijn heel divers. Afgelopen weekend liepen de 'oma's' [in Hamburg](#) mee in een demonstratie tegen antisemitisme en extreemrechts geweld, naar aanleiding van de [aanslag in](#)

[Halle vorige week](#). Maar, legt Graf uit, het gaat niet alleen om demonstreren. “Voor de verkiezingen in de deelstaten Saksen en Brandenburg dit jaar, zijn we de dorpen en steden ingegaan voor persoonlijke gesprekken met inwoners over opkomende rechtse sentimenten in de samenleving. Ook doen we vaak tegenacties. Als er ergens een rechtse manifestatie wordt gehouden, een rechtspopulistisch boek wordt gepresenteerd of een rechtse groep ergens een buurthuis wil openen, laten wij een tegengeluid horen.” Herkenbaar zijn de oma’s altijd, met hun zelfgebreide mutsen en protestborden.

Atzert is zelf geen lid van Omas tegen Rechts omdat ze in Nederland woont, maar ze voelt zich wel sterk verbonden. “Mijn generatie, die direct na de Tweede Wereldoorlog opgroeide, kent de betekenis van een dictatuur. Als kind was ik bang voor iemand in uniform. Als student heb ik tegen professoren met een naziverleden gedemonstreerd. Nu rukt rechts weer op, populisme groeit en mensenrechten staan onder druk. Het gevaar is dat democratische waarden afbrokkelen. Juist onze generatie heeft iets te zeggen en iets door te geven.”

Geen zware avond

Atzert hoopt dat in Nederland ook meer ouderen opstaan voor tolerantie en democratie. “In Nederland laten we zaken vaak snel aan de overheid over, in Duitsland zijn mensen meer geëngageerd en actiever in het politieke debat. Daar is Omas tegen Rechts een mooi voorbeeld van. Die voegen zich bijvoorbeeld ook gewoon bij een Friday for Future-klimaatdemonstratie, waar voornamelijk jonge mensen aan meedoen. Dat wil ik laten zien.”

De lezing 'Wann, wenn nicht jetzt?' met Omas tegen Rechts vindt plaats op zaterdag 19 oktober in theater [Perdu in Amsterdam](#)

De animo voor de lezing valt Atzert vooralsnog een beetje tegen. De avonden die ze normaal organiseert voor de Duits/Nederlandse Lesebühne, een initiatief waarbij onbekende Duitse en Nederlandse auteurs over hun werk vertellen, vullen zich doorgaans met gemak. “Deze lezing gaat natuurlijk over grote thema’s als discriminatie en democratie, maar een zware avond wordt het niet. Er komen ook Berlijnse auteurs voorlezen uit eigen werk en er is veel muziek. Bovendien moeten geïnteresseerden zich niet laten afschrikken door het woord oma. Iedereen is welkom: vrouwen, mannen, met of zonder kleinkinderen, graag zelfs!”

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/33852/omas-gegen-rechts-geen-botox-maar-levenservaring>